

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کیدان

دانشکده داروسازی

واحد کارآموزی داروخانه شهری بخش عملی - ورودی ۱۳۹۴

راهنمای حاضر، به منظور هماهنگ سازی آموزش بخش عملی درس کارآموزی داروخانه شهری-مربوط به ورودی ۱۳۹۴ تهیه شده است و شامل معرفی مختصری از این واحد درسی و الگوی اجرایی آن می باشد.

مهم: دانشجویان محترم لطفا این راهنمای اجرایی را کاملا مطالعه نموده تا در مورد ضوابط اجرایی درس اطلاعات کافی کسب نمایند. با شروع ترم به هیچگونه اعتراضی در مورد عدم آگاهی از ضوابط فوق ترتیب اثر داده نخواهد شد.

مشخصات بخش عملی این واحد درسی: ۱۴ جلسه عملی ۴ ساعته معادل با ۵۶ ساعت

معرفی درس:

بخش عملی واحد درسی کارآموزی داروخانه شهری در ۱۴ جلسه عملی در محل Skill Lab دانشکده داروسازی به دانشجویان ورودی ۱۳۹۴ ارائه می گردد و در آن مباحثی که در بخش تئوری کارآموزی داروخانه شهری فراگرفته شده به کار گرفته می شود. در طی این دوره دانشجویان موظف اند زیر نظر اساتید گروه داروسازی بالینی در محل Skill Lab فعالیت داشته باشند.

اهداف کلی تعریف شده در این واحد درسی عبارتند از :

۱. توانمندسازی و ارتقاء علمی دانشجویان داروسازی جهت ایفای نقش به عنوان داروساز مؤثر در نظام سلامت
۲. آشنائی با قوانین داروخانه، قوانین کلی بیمه ها و نسخه پیچی
۳. آشنائی با انواع نسخ و اجزای نسخ، نسخه خوانی و بررسی علمی نسخ و اطلاعات قابل استخراج آنها
۴. آشنائی با گروههای دارویی، نامهای ژنریک و تجاری و اشکال داروئی رایج
۵. آشنائی با مورد مصرف، نحوه مصرف، عوارض جانبی و تداخلات داروئی مهم
۶. آشنائی با داروهای یخچالی، نحوه نگهداری و کاربرد آنها و شرایط خاص نگه داری داروها
۷. آشنائی با Device های داروئی نظیر انواع پن های تزریق انسولین، اسپری های تنفسی و ...
۸. بهره گیری از مشارکت فعال دانشجویان در پیاده سازی و تمرین مهارتهای مورد نیاز در محیط واقعی کار
۹. کسب توانائی دانشجو در ارائه مشاوره داروئی با بیمار و کادر پزشکی و آموزش نحوه مصرف دارو به بیمار
۱۰. آشنائی با وظایف داروساز در ارتباط با اطلاع رسانی داروئی
۱۱. آشنائی با نحوه کاربرد منابع اطلاعاتی چاپی و نرم افزارهای اطلاعات داروئی و اینترنت جهت استخراج اطلاعات

منابع درس:

- ❖ اقسام دارویی موجود در Skill Lab
- ❖ منابع اطلاعات دارویی معتبر چاپی و الکترونیک
- ❖ تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی از قبیل نمونه های آموزشی انواع قلمهای تزریق انسولین، دستگاه تست قند خون، انواع اسپری های تنفسی (از قبیل TurboHaler و Disk Haler)
- ❖ مطالب آموزشی حضوری توسط اساتید مربوطه
- ❖ نسخ داروخانه

نحوه برگزاری کلاس های عملی:

در هر شیفت کارآموزی گروههای ۸ یا ۹ نفره در محل Skill Lab داروخانه حضور خواهند داشت. کلاسهای عملی کارآموزی در ۱ روز هفته برای هر گروه برگزار می شود.

هر جلسه کلاس عملی از موارد ذیل تشکیل شده است:

- ۱- برگزاری کوئیز مربوط به جلسه قبل (زمان: ۲۰ دقیقه) از عناوین مربوط به بحث تئوری، نسخه خوانی، اشکال دارویی و منابع اطلاعات دارویی از جلسه قبل (هر جلسه یک و نیم نمره، مجموعاً ۱۹/۵ نمره)
- ۲- بحث تئوری توسط استاد به مدت ۳۰ دقیقه شامل قوانین بیمه و آشنایی با اشکال دارویی گیاهی و مکمل موجود در داروخانه (عناوین بحث تئوری در جدول ۲ مشخص شده است)
- ۳- خواندن نسخ :
- دانشجویان به مدت ۱۴۰ دقیقه می بایست نسخ ارائه شده (در قالب پاورپوینت، ۴۰ الی ۵۰ نسخه) مرتبط با مبحث آن جلسه را زیر نظر استاد بازخوانی نمایند و به سوالات عملی ذکر شده همراه با نسخ پاسخ دهند. این سوالات در ارتباط با شکل دارویی موجود در داروخانه، مورد مصرف، موارد احتیاط و تداخلات دارویی، تشخیص احتمالی و ... است.
- ۴- مشاهده اشکال دارویی مربوط به عنوان هر جلسه:
- دانشجویان به مدت ۳۰ دقیقه در محل قفسه های دارویی Skill Lab به مشاهده اشکال دارویی مربوط به عنوان هر جلسه و روش کار با آنها میپردازند.
- ۵- آشنایی با نحوه کاربرد منابع چاپی و نرم افزارهای اطلاعات دارویی و اینترنت جهت استخراج اطلاعات به مدت ۲۰ دقیقه:

عنوان هر جلسه در جدول ۲ مشخص شده است

جدول شماره (۱) برنامه زمان بندی کلاسهای عملی

ردیف	عنوان	زمان
۱	کوئیز از مبحث جلسه قبل	۲۰ دقیقه
۲	بحث تئوری	۳۰ دقیقه
۳	نسخه خوانی و بررسی علمی نسخ (در قالب پاورپوینت)	۱۴۰ دقیقه
۴	مشاهده اشکال دارویی در قفسه های Skill lab و کار با اشکال دارویی	۳۰ دقیقه
۵	آشنایی با منابع اطلاعات دارویی	۲۰ دقیقه

جدول شماره (۲) عناوین مطالب جلسات

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس کارآموزی داروخانه شهری-بخش عملی نیمسال دوم ۹۸-۹۷					
ردیف	تاریخ*	بحث تئوری	عنوان جلسه نسخه خوانی و بررسی علمی نسخ (در قالب پاورپوینت)	عنوان جلسه مشاهده و کار با اشکال دارویی	آشنایی با منابع اطلاعات دارویی
۱	هفته اول ۲۷ بهمن تا ۲ اسفند	انواع نسخه ها و انواع بیمه ها و قوانین، اجزای نسخه	داروهای تنفسی	داروهای تنفسی	Uptodate
۲	هفته دوم ۴ تا ۹ اسفند	داروهای گیاهی : Echinacea, Thymian, Garlic , Anethum, Daflon	داروهای آنتی بیوتیک ۱	داروهای آنتی بیوتیک ۱	Lexi-comp's Drug Reference
۳	هفته سوم ۱۱ تا ۱۶ اسفند	ویتامین های محلول در چربی	داروهای آنتی بیوتیک ۲	داروهای آنتی بیوتیک ۲	Brigg's Lactmed
۴	هفته چهارم ۱۸ تا ۲۳ اسفند	داروهای گیاهی: Ginger , Silymarin Anti-fissure, Rectol, Venogol Caraway mixture, Carmint, Gripe Mixture	داروهای گوارشی	داروهای گوارشی	Micromedex
۵	هفته پنجم ۲۵ تا ۲۸ اسفند	ویتامینهای محلول در آب	داروهای چشمی	داروهای چشمی	Medscape
۶	هفته ششم ۱۷ تا ۲۲ فروردین	داروهای گیاهی: St. John's wort, Valerian, Fever few, Calendula داروی: Melatonin	داروهای اعصاب و روان	داروهای اعصاب و روان	Dailymed Drugs.com
۷	هفته هفتم ۲۴ تا ۲۹ فروردین	دهانشویه ها فرآورده های گیاهی دهانی: میرتکس، میرتوپلکس، ملیسان، ابرال وکس، سینامول، پرسیکا، ماتریکا	داروهای روماتولوژی و DMARDs و هایپراوریسمی	داروهای روماتولوژی و DMARDs و هایپراوریسمی	Livertox .nih.gov
۸	هفته هشتم ۳۱ فروردین تا ۵ اردیبهشت	انواع املاح معدنی مورد نیاز در فرآورده های دارویی مکمل موجود در بازار دارویی (۱)	داروهای شیمی درمانی	داروهای شیمی درمانی	Drug interaction Facts
۹	هفته نهم ۷ تا ۱۲ اردیبهشت	داروهای گیاهی: Ginseng, Ginkgo, Curcumin داروهای: Omega-3, Co-Q10	داروهای مغز و اعصاب	داروهای مغز و اعصاب	Handbook of injectable drugs
۱۰	هفته دهم ۱۴ تا ۱۹ اردیبهشت	Glucosamine Chondroitin MSM Piascledine Hyaluronic acid	داروهای ضد درد اپیوئیدی و غیر اپیوئیدی، دارودرمانی استئوآرتریت، شیرخشکها	داروهای ضد درد اپیوئیدی و غیر اپیوئیدی، دارودرمانی استئوآرتریت، شیرخشکها	Webmed

Meyler's side effects of drugs	داروهای هورمونی	داروهای هورمونی	داروهای گیاهی: Vitex agnus-castus Evening primroses Saw Palmetto, Leucorex Slimquick Goldaru	هفته یازدهم ۲۱ تا ۲۶ اردیبهشت	۱۱
Martindale	داروهای آنمی و اختلالات انعقادی و هموفیلی و تالاسمی، سرم ها و مواد حاجب	داروهای آنمی و اختلالات انعقادی و هموفیلی و تالاسمی، سرم ها و مواد حاجب	فرآورده های آهن موجود در بازار دارویی	هفته دوازدهم ۲۸ اردیبهشت تا ۲ خرداد	۱۲
Globalrph	محرکهای جنسی، داروهای اختلالات مجاری ادراری و پروستات واکسن ها، ایمنوگلوبولین ها و آنتی دوتهای موجود در داروخانه شهری	محرکهای جنسی، داروهای اختلالات مجاری ادراری و پروستات واکسن ها، ایمنوگلوبولین ها و آنتی دوتهای موجود در داروخانه شهری	Botulinum toxin داروهای گیاهی: Sankol, Urtan, Prostatan, Urtidin Aphrodit	هفته سیزدهم ۴ تا ۹ خرداد	۱۳
Stockley's Drug interactions Stockley's Herbal Medicines interactions	داروهای قلبی - عروقی	داروهای قلبی - عروقی	انواع املاح معدنی مورد نیاز در فرآورده های دارویی مکمل موجود در بازار دارویی (۲)	هفته چهاردهم ۱۸ تا ۲۳ خرداد	۱۴

*در صورت تعطیلی رسمی برای هر شیفت باید سرگروه هرگروه با استناد مربوطه تاریخ برگزاری کلاس جبرانی را هماهنگ کنند.

Skill Lab

در سال ۱۳۹۶ به منظور فراهم سازی بستر مناسب آموزش عملی جهت برگزاری بخش عملی درس کارآموزی داروخانه شهری دانشجویان داروسازی، مرکز مهارتهای داروخانه شهری دانشکده داروسازی (Skill Lab) طراحی و راه اندازی شد. این فضا شامل ۶ سری قفسه بندی با دسترسی آسان دانشجویان به قفسه ها و اختصاص هر بخش از قفسه های دارویی به یک دسته دارویی مشخص همراه با کلیه اقلام دارویی برند و ژنریک است که فضایی شبیه سازی شده به داروخانه واقعی را به منظور آموزش در اختیار دانشجویان قرار میدهد.

نحوه ارزشیابی:

نمره بخش عملی کارآموزی داروخانه شهری از دو بخش تشکیل شده است، که ۱۰ نمره از قسمت اخلاق حرفه ای است که توسط استاد مربوطه ارزیابی و گزارش میگردد. نکات مربوط به ارزیابی اخلاق حرفه ای در جدول شماره (۴) آمده است. بخش دوم که ارزیابی علمی میباشد شامل ۱۹/۵ نمره کوییز(هر جلسه یک و نیم نمره) و ۲ نمره کار عملی و تکالیف محول شده از طرف استاد مربوطه میباشد.

تذکره: هر دانشجو فقط می تواند ۱ جلسه غیبت موجه با ارائه مستندات داشته باشد و حتی با ذکر موجه بودن غیبت نمره آن جلسه کلاس (کوئیز و کار عملی) را از دست خواهید داد.

جدول شماره (۳)

ارزش اصلی	ویژگی ها	برون ده یادگیری
(۱) احترام به دیگران ۵ نمره	- احترام به فرهنگها - احترام به نظرات و عقاید - عدم برخورد قضاوت گرانه - گوش دادن محترمانه - احترام به همکاران - احترام به کارکنان داروخانه - احترام به استاد - استفاده از ادبیات و لحن مودبانه - حفظ فاصله حرفه ای با کارمندان - احترام به حریم خصوصی همکاران	• صرفنظر از فرهنگ افراد وظایف قانونی خود را انجام دهد • صرفنظر از تفاوت در نظرات و عقاید افراد وظایف قانونی خود را انجام دهد • قادر باشد که محترمانه به بیماران گوش فرا دهد • در برخورد با مسئولین کارکنان داروخانه رعایت کامل احترام را داشته باشد • در برخورد با استاد احترام کامل را رعایت کند. • در سخن گفتن از کلمات و لحن مودبانه استفاده کند • جهت انجام نقش مدیریتی خودفاصله حرفه ای خود را با کارمندان داروخانه حفظ کند • به حریم خصوصی همکاران احترام بگذارد.
(۲) تلاش در جهت افزایش دانش و شایستگی حرفه ای خود ۵ نمره	- سعی در افزایش دانش و شایستگی خود - فعالیت در حدود مهارت و دانش خود - اتخاذ تصمیمات منطقی و آگاهانه	• در طی این دوره همواره جهت به روز رسانی دانش علمی خود تلاش کند • در مورد مسائل خارج از دانش و مسولیت حرفه ای خود اظهار نظر نکند • قادر باشد بر اساس دانش و مهارت خود تصمیمات منطقی و آگاهانه اتخاذ کند
(۳) صادق و قابل اعتماد بودن ۲ نمره	- رازداری - انتقاد پذیر بودن	• مسائل خصوصی دیگران را فاش نسازد • قادر باشد که از انتقادات دیگران در جهت اصلاح ضعفهای خود استفاده کند
(۴) پذیرفتن مسؤلیت رفتار حرفه ای خود ۳ نمره	- برخورد سازنده با اشتباهات - سعی در برطرف کردن مشکلات - کمک گرفتن از دیگران در حل مشکلات به وجود آمده - وقت شناسی - پوشش حرفه ای	• از اشتباهات خود درس گیرد و آن را تکرار نکند • در صورت ارتکاب اشتباه در جهت جبران آن تلاش کند • شهامت آن را داشته باشد که در صورت اشتباه از دیگران در جهت رفع آن کمک گیرد • کلیه وظایف را در زمان مقرر انجام دهد • پوشش حرفه ای را رعایت کند
(۵) نظم ۵ نمره	- رعایت ساعت دقیق حضور و غیاب - عدم استفاده از تلفن همراه - نخوردن خوراکی - رعایت پوشش و اصول اسلامی - حضور مستمر در جلسات کارآموزی - عدم خروج از ساختمان با روپوش سفید - قرار دادن داروها پس از بررسی در قفسه مربوطه	• در ساعت مقرر در داروخانه حضور داشته و پیش از موعد مقرر از داروخانه خارج نشود. • در زمان حضور در داروخانه با تلفن همراه صحبت نکند. • در طول ساعت کارآموزی از خوردن خوراکی بپرهیزد. • در زمان حضور در داروخانه اصول اسلامی را در پوشش و رفتار خود رعایت کند • در تمام جلسات حضور داشته باشد • با روپوش سفید از داروخانه و کلینیک خارج نشود. • داروها را پس از بررسی در قفسه مربوطه قرار دهد